Missionstidning för Finland.

„Mörker öfwertäcker jorden och mörkhet folken, men öfwer dig uppgår Herren och hans härlighet skall synas öfwer dig". Es. 60, 2.

„Fördenskull skall jag prisa dig ibland hedningarna". — „Hedningarna skola ära Gud för barmhertighetens skull". Rom. 15. 9.

N:o 4. April.

Utgifwes på föranstaltande af Finska Missionssällskapet

58 årgång. 1916.

„Han är wår frid."

Frid med människor.

Ef. 2: 11—22.

II.

Då apostel̄n säger att Kristus är wår frid, så åsyftar han därmed ännu ett annat förhållande, än wårt till Gud. Han förkunnar för oss, att Kristi försoningsdöd lägger en ny grund också för wårt förhållande till wår nästa.

Paulus hade att kämpa med en stor motsats, som war rådande mellan de människor bland hwilka han arbetade. Där fanns judar, som ansågo sig själfwa för Guds folk och för hwilka hedningarna woro likställiga med hundar. Där fanns också greker, som ansågo sig själfwa för bildade och alla andra för barbarer d. w. s. wildar. Motwilja, ja ofta nog öppen fiendskap rådde mellan dessa twå människoklasser. Därtill kommo andra motsatser: den frie mannen kände det omöjligt att wara likställd med slafwen; män kände det omöjligt att wara likjällda med kwinnor.

Nu hade äfwen för Paulus det blifwit en hjärtesak som för Kristus war en hjärtesak, då han före sitt lidande så innerligt bad till Gud, att alla de måtte wara ett som trodde på honom (Joh. 17: 20—23). Äfwen Paulus har gifwit uttryck åt denna tanke flerfaldiga gånger. Så läsa wi i Fil. 2: 2: „Gören min glädje fullkommen därigenom, att I ären ens till sinnes, hafwande samma kärlek, endräktiga, med ett sinne, så att intet sker af partisinne eller fåfänga, utan så att den ene i ödmjukhet aktar den andre högre än sig själf." Och ju tydligare aposteln såg huru djup den klyfta war, som låg mellan de olika elementen i församlingen,

desto mera bemödade han sig att lägga en säker grundwal för enheten församlingsmedlemmarna emellan. Denna grundwal hafwa wi uttalad just i wår text. Wi läsa där: „Ty Han är wår frid, Han som af de båda har gjort ett och har nedbrutit afskrankningens skiljemur, fiendskapen. . . . på det att han skulle af de twå i sig skapa en enda ny människa, i det att han stiftade frid, och med Gud försona dem båda i en enda kropp genom korset, då han på detta dödade fiendskapen."

Då Kristus på Golgata försonade oss med Gud, så försonade han på samma gång människorna sinsemellan, ty på en och samma gång, i en och samma kropp bar han allas wåra synder och försonade oss alla. Därför kunde aposteln skrifwa till grekerna: han är wår frid, ty han hade tillintetgjort det swalg, som låg mellan judar och greker.

Huru är det nu med oss? Det finns ju bland oss skiljaktigheter, som äro helt naturliga; wi äro män och kwinnor, swenskatalande och finskatalande, fattiga och rika, bildade och obildade o. s. w. Men wi borde ju alltid komma ihåg, att wi äro alla skapade af en och samme Gud och att wi alla härstamma från en gemensam stamfader, och därför borde wi alla känna en stark gemensamhetskänsla. Men huru är det? Finns det icke ofta motwilja, förakt, afundsjuka, missämja, fiendskap människor emellan? Huru ofta försöker man icke att göra skillnaden mellan olika människogrupper så stor som möjligt. Ni ha t. ex. hört ordstäfwet: gör bonden rätt, men aldrig godt. Tanken är wäl den, att bondens moral förmenas stå så lågt, att han kan endast missbruka andras wälwilja, men man själf, man står pä en alldeles annan ståndpunkt. Och har ni hört, med hwilken bitterhet man ofta nuförtiden bland arbetarbefolkningen nämner ordet „herre"; och därtill bära de ingalunda ensam skulden.

Sedan finns det partianda på religiösa grunder; man skulle så wäl komma öfwerens med den och den människan, men se, nu går hon inte på samma ställe för att höra på Guds ord som jag, eller hör inte till samma grupp af troende som jag, och därför är det så swårt att tåla henne.

Allt större blir motsatsen, då det blir fråga om olika nationer. Har icke t. ex. ordet „jude" ofta i wåra öron en mycket dålig klang.

Andra exempel behöfwa ju ej nämnas. Låtom oss blott rannsaka wåra egna hjärtan, huru det står till där. Känna wi motwilja, antipati, mot någon af wåra medmänniskor? Eller är det någon, wi känna förakt för? Då är det icke kärlek och frid, som råder i wårt hjärta. Nej, då finns där något, som är motsatsen till kärleken.

Låt mig få påpeka, att hela wårt troslif, ja wårt ewiga wäl står på spel, om wi hysa förakt eller motwilja mot någon af wåra medmänni-

sker. Ni minnas apostelns ord: den som icke älskar sin broder, som han har sett, huru kan han älska Gud som han icke har sett?

Om wi märka, att där finns i wårt hjärta något af det wi nu talat om, så låtom oss gå till Golgata med det. Där se wi Kristus, Guds Lamm, som ensam, i en och samma kropp led för allas wåra synder. „Han är försoningen för wåra synder, men icke allenast för wåra, utan ock för hela wärldens.“ Där äro wi alla likställda; wi äro syndare, som förorsakat Kristi lidande och död. Där ha wi alla en och samma Ställföreträdade och Frälsare. Genom honom hafwa wi alla i en och samma Ande tillträdet till Fadern. Han dog „för att till ett församla Guds förskingrade barn“.

Men här uppstår dock ett swalg, som är wida större än de motsatser wi hittills berört. Det uppstår ett swalg mellan dem som i tron anamma försoningens ord och dem som icke göra det. Wi kunna icke wara ett med dem, som förkasta frälsningens ewangelium och så gå sin förtappelse till mötes. Men låtom oss äfwen härwidlag komma i håg apostelns förmaning: „Om möjligt är, så mycket som på eder beror, hafwen frid med alla människor.“

Kära wänner! Kristus är wår frid. Han har genom sitt bittra lidande och död försonat oss med Gud. Han har också lagt grunden, på hwilken människorna kunna nå frid och endräkt sinsemellan. Låtom oss behålla frid med människorna och i synnerhet med de människor, som äro wåra bröder i tron. Då skall det gå i fullbordan, som war sagt af profeten Jesaja:

„Af den wedermöda hans själ har utstått skall han se frukt och så blifwa mättad.“

S. C.

Från wårt missionsfält i Afrika.

Under kriget.

(K. C.) Anyo ha wi erhållit underrättelser genom ett par till en enskild person anlända bref, det ena dateradt d. 3 januari detta år, det andra den 10 i samma månad. I synnerhet ett af dem, skrifwet af en af wåra kwinnliga missionärer, innehåller åtskilligt af intresse, hwaraf wi här meddela det hufwudsakligaste.

„Efter den långa tid, hwarunder förbindelsen med hemlandet warit afbruten, wet man ej riktigt, hwar man skall börja och hwar man skall sluta. Med prisandet af Herrens nåd är bäst, ty Han har warit en underbar Hjälpare hela denna tid. Kriget har på alla sidor omgifwit oss, men wi ha så fått lefwa i frid och ro, att

wi med undran frågat, hwarför Gud så skonat oss. I Uukualuiri kom man dock jultiden 1914 i någon beröring med kriget, då dit hämtades sårade efter slaget wid Kunene. Wi ha i stället haft det swårt här med hungersnöden. Hwad wåra egna behof beträffar, ha wi nog fått erfara, att wi ännu haft samma Hjälpare, som förr med fem bröd bespisade 5,000 män, och af hwilkens wälsignelse det beror, att mjölet ej tar slut i skäppan, ej heller oljan i krukan. Om man wid krigets början hade sagt oss att wi under en så lång tid skulle komma till rätta med det lilla förråd de wåra här innehade, skulle det förefallit otroligt. Spara ha wi nog fått göra och allt emellanåt neka oss något, men dag för dag har Herren hulpit. Hälbich har nu kunnat sända oss något lifsförnödenheter, hwilket hälsats med stor glädje. Herren ware lof för Hans omsorg om oss!"

Hungersnöden i Ambolandet.

„Detta arma folk har det wärre, och det är ett djupt lidande att se dess nöd, utan att kunna göra något till dess afhjälpande. Wid slutet af 1914 war det redan hungersnöd, men början af senaste år såg mycket lofwande ut. I början af februari föll det mycket regn, en gång på sina ställen ända till 200 mm. Men när gräset begynte grönska och den lofwande brodden på åkrarna wäckte glada förhoppningar hos de arma uthungrade människorna, wisade sig en liten swart mask, som ej ofta är synlig. Det war en bedröflig syn, — en mask i toppen af hwarje strå, öfwerallt, där det fanns någon frisk grönska, och efter några dagar woro de flesta fält och åkrar lika bara som de warit före regnet. Om Gud nu wille gifwa regn, skulle gräset spira upp på nytt, menade man, men regnet uteblef. Wecka efter wecka wäntade wi, men himlen förblef tillsluten. Man kände sig förkrossad, hungersnöden stod åter för dörren, en wärre nöd än förr, emedan någon hjälp från de andra stammarna ej war att wänta. „Okapuka" och bristen på regn förtog människorna öfwerallt hoppet att få lefwa. I Ondonga wäxte dock trots torkan rikligt ett slags melon, hwars frön de kunde äta och med hwars tillhjälp lifwet jämt och nätt uppehållits. Ofantligt många ha dock dött hungersdöden, i synnerhet sådana, som kommit öfwer ifrån andra stammar. Öfwerallt på fälten påträffas lik. Här hos oss i Ondonga är ändå någorlunda drägligt, men bland stammarna wäster om oss lär det wara gräsligt. Dessutom är en magsjukdom gängse, som kräfwer många offer. Afwen församlings-

medlemmar ha dött, dels af hunger, dels till följd af sjukdomen. Jag kan ej beskrifwa huru förskräckligt det är att se dem och att, när de be om hjälp, sända dem ifrån sig utan, emedan det ej finns någon att ge. Till det yttersta har man försökt göra hwad man kunnat, men det har warit som en droppe i hafwet, i förhållande till behofwen."

„Detta år hoppas wi dock att hjälpen skall komma. Regnet har uteblifwit tills nu, men nu har Herren fröjdat oss därmed, om wi också ej fått mycket. Marken börjar småningom grönska. Folket gräfwer upp rötter ur jorden och kan nu få grönsaker. På somliga ställen ha grodor redan warit synliga. Hwilken fröjd! Kreaturen, som månadtal lidit af både hunger och törst, börja småningom få mat och dryck. Swårt har det warit, men nu börjar det småningom ljusna."

Skolarbetet.

„Här i Onajena har jag nu tillbringat ett och ett halft år. Under skoltiden har jag ensam fått ha hand om barnens klasser. Barnen äro ungefär 80 à 90, och ha både lust och intresse för sin skolgång. Wi ha försökt gå på trots hunger, köld, hetta eller blåst. Brist på skollokal förorsakar stora swårigheter. På morgonen har jag warit med barnen i ett litet gästrum, som jämt och nätt rymmer fyratio. Om luften än blir instängd, är det ändå bättre där än ute i blåsten och solhettan. På eftermiddagen är jag med de stora barnen i wagnslidret, dit solen skiner in genom dörröppningen. Där blir man störd af ett och hwarje. Det händer ibland att tuppen med sin familj kommer på inspektion och tillkännager ljudeligt galande sin närwaro, ifall man ej råkat obserwera hans höghet. Ibland förirra sig äfwen byns hundar till wår skola, ibland någon dum kalf, som ej kan skilja mellan det lofliga och det olofliga. Man kan ej wänta mycket af en sådan skola, i synnerhet som där råder brist på allt underwisningsmaterial. Missionär Lehto slog ihop ett par bräder åt mig och målade dem swarta, — det är taflan med hwilken jag har fått komma till rätta. Barnen ha wid skrifning begagnat som bord dåliga palmkubbar, hwilka eljes wid gudstjänsterna utgöra de gamlas sittplatser. Allt är mycket primitiwt, men många dyrbara stunder har jag ändå, trots allt, haft med min skara rundtomkring mig. Mitt eget hjärta har wärmts och jag tror att Herren låter något utsådt frö gro och wäxa i mina smås hjärtan."

„Under skolans mellantider utgöres mitt arbete af sjukwård och besök hos sjuka. At församlingens äldre medlemmar har

undervisning gifvits i sömnad. Luise Lehto och jag hade under sista ferietiden syskola med barnen, inalles 50 flickor och gossar. Många eftermiddagar togos i anspråk därtill. På söndag eftermiddag har jag äfven haft skola med barnen. Arbetet blir allt kärare, i synnerhet nu, då språket ej mera utgör ett så stort hinder och då folket af sig själft kommer för att söka hjälp hos oss."

Annat rörande våra utsända.

„Ännu vill jag i korthet nämna, att Karin Hirn kanske just i dag farit till Hererolandet i sällskap med Gehlmanns. Maija Lehtowaara har varit mycket sjuk i feber och lidit af den gängse magsjukdomen; hon reser antagligen också snart till Hererolandet för att rekreera sig, om det blott blir tillfälle därtill. Att Glad är död vet man antagligen därhemma. Anna Glad är nu ensam i Oshigambo med Hilma Kupila. Ifall Hilmas resa blir af, är det bestämdt, att Maija Länsiö eller jag skola vara med Anna Glad under Hilmas bortavaro. Eljes har jag ingenting särskildt att omtala. Alla de andra må för tillfället som vanligt. Broder Koivu har varit mycket sjuk, men är igen återställd. Äfven de tänka på en resa till Hererolandet."

Ett bref af fru Anna Glad.

Af fru Anna Glad har både till hennes egna och hennes aflidne mans anhöriga anländt ett bref, som är dateradt den 21 september 1915, således ungefär en månad efter missionär Glads död. Med tillåtelse af brefvets emottagare återgifva vi här några ställen ur detsamma.

„Om Herren ej vore med oss, huru skulle det gå oss i detta lifvets vedervärdigheter, huru skulle vi uthärda med detta jordelifs skickelser? Herren vet hvilka svårigheter äfven Ni hafva haft att genomgå under denna långa tid hvarunder vi ej fått några som hälst meddelanden från Eder. Vår enda tröst under denna ovisshetens tid har varit vissheten om att Herren lefver och att Han står ofvan alla lifvets växlingar. Allt måste ock slutligen tystna inför Honom. Hans egna äro icke glömda för Honom, och äfven i den mörkaste tid skyndar Han att hjälpa dem." — — — —

„Herrens vägar äro ofta så underbara att vi ej förmå utgrunda dem. Det bästa vi kunna göra är att bedja om ett förnöjsamt och ödmjukt sinnelag, så att vi finge kraft att nöjda taga emot den del Han behagar gifva oss. O, att vi finge kraft att bära äfven den tyngsta börda med glädje och tacksamhet! Vi måste försöka att lära oss detta och bedja af Herren hjälp därtill. För människonaturen är detta

icke lätt, men det blifwer lättare, om wi öfwa oss att utbedja af Herren kraft till tacksamhet för allt, ja äfwen för sorgen. Något af detta har äfwen jag fått erfara. Eller tro Ni att det har warit lätt för mig att skiljas ifrån alla mina egna, hwilka werkligen äro kära för mig, och för hwilka jag warit redo att offra hwad som hälst. Skilsmässan från barnen är ju redan en gammal sak, fast än därför icke lättare, men jag har ju fått skiljas från en ännu kärare och mera närastående, skiljas tills wi åter mötas hos Kristus. Så är det werkligen, Aksel är ej mera här. Den 25 augusti gick han till Faders-hemmet, dit han redan så längtade att få gå. Här inwid kyrkan i Oshigambo är hans graf. — Aksel war sjuk jämt tio weckor. Först i början war det nog så lindrigt, men småningom öfwergick det till förlamning. Wenstra sidan förlamades och mot slutet hade han en swår hufwudwärk. Ända till sista dagen fick han behålla sin taleförmåga. Till hwar och en af hans egna gingo hans tankar och han fröjdades öfwer den nära förestående hemkomsten. Där förenas wi sedan.

„Min harpa, som han strängat har
Och stämt sitt namn till pris,
Skall klinga då så underbar
I fridens paradis.
Halleluja jag sjunger där
Med hela himlens segerhär
Och glömmer jämmerdalens strid
Wid denna himlens frid.“

„Där wäntar Aksel sina kära liksom så många andra återlösta. Sannerligen äro de saliga som redan äro där. Till sist bad han mig läsa psalmen: „Jerusalem, Du Herrens nya stad“ (Sw. Ps. b. 500). Ja, där i det nya Jerusalem wäntar han sina egna. Härligt är det att blicka hän emot denna tid. Snart stundar den dagen. Inom kort äro wi alla hemma och då finns det ingenting som stör wår glädje. Det kännes som om wore min ande redan där. O hwilken salighet!“

*

Det ofwannämnda brefwet har blifwit afsändt först i nowember, ty i senare delen af brefwet, som är dateradt den 9 nowember, omnämner fru Glad att några af wåra arbetare hade erhållit bref från hemlandet och uttalar sin glädje öfwer att brefwen numera framkomma äfwen dit. Det wore wäl, om missionens wänner, och isynnerhet de, som hafwa bekanta bland wåra missionsarbetare, wille ihågkomma dessa med bref. Detta skulle bringa dem säkert mycken glädje i deras trångmål.

Ytterligare bref från Ambolandet.

(K. C.) Då wårt blad redan war nästan färdigt till tryck, anlände till missionsdirektorn bref från missionärerna Martti Rautanen och K. Björklund, det förra dateradt d. 30. 12. 1915, det senare d. 3. 1. 1916. Bäg-

ge brefwen medföra ytterligare underrättelser om hungersnöden i Ambolandet. Af ambobor, som flytt undan för den till Hererolandet, finnes det enbart i Karibib 3000, af hwilka det dör 3—10 om dagen. Wid slutet af senaste år hade af hunger dött i Olukonda 48 kristna, i Ondangua församling 22, i Ondonga beräknas deras antal utgöra 10 % af hela befolkningen, i Uukuanjama 25 %. Wägarna till Hererolandet äro beströdda med lik. — Äfwen boskap har dött, isynnerhet dragoxar. Somliga af de wåra ha förlorat hälften af sina oxar, andra 3 à 4. — Mjölk har ej erhållits på flere månader, af getmjölk endast så mycket att det räckt till att blanda i kaffet. — Martti Rautanen omtalar att de nya myndigheterna bemöta missionärerna wänligt, och att han haft mycken brefwäxling och annan förbindelse med dem. Den obesatta stationen i Ondangua har på begäran öfwerlåtits åt dem till begagnande.

Från wårt missionsfält i Kina.

Mognad skörd.

Till Y-pins minne.

När flickskolan wid missionsstationen i Tayung för 8 år sedan öppnades, fanns i den lilla skaran af elewer en blek och späd tolfårs flicka. Med ifwer begynte hon sitt arbete och war snart en af skolans bästa elewer. Snart öppnade hon äfwen sitt hjärta för Jesus och så småningom slöt hon sig allt innerligare till Frälsaren. När så twå år förflutit, bad hon om att blifwa döpt. — Hennes far Miao-hsii-fu war missionär Meedars språklärare och sekreterare. Äfwen han lät inskrifwa sig som elew af läran och snart upptogs denna intresserade och begåfwade man som dopelew. Hans familjeförhållanden woro ändock sådana, att han ej för hemfridens skull kunde tänka på att låta döpa sig. Hans hustru och syster hörde nämligen till de mest ifriga anhängarna af den hedniska religionen och gjorde allt hwad de kunde för att få honom att afstå från sitt förehafwande. För fridens skull och i det hopp att ewangeliet äfwen skulle förmå winna deras hjärtan beslöt han att uppskjuta sitt dop. Därmed war äfwen hans lilla dotter Y-pins öde afgjort, ty hon war för ung att döpas emot sina egnas wilja. Det war en tung och brant stig hon hade att wandra, innan hon skulle nå målet för sitt hjärtas längtan.

Då hon war 14 år gammal, dog hennes far efter en kort men swår sjukdom. Hans äldsta syster, fru Tai, hade under tiden blifwit lärarinna wid flickskolan. Hon hörde till wegetarianernas samfund och hoppades

genom ett strängt sedligt lif kunna förwärfwa sig en lycklig tillwaro efter döden. De dagliga gudstjänsterna i kyrkan öppnade emellertid hennes ögon att se, att äfwen det bästa lif utan Gud och utan Frälsare är ett förspildt lif, som ej skänker hopp om ewig salighet. Hon studerade flitigt den nya lärans sanningar men bibehöll dock flere hedniska bruk, hwilka det ej war henne så lätt att afstå ifrån. Wid broderns dödsbädd hade hon gjort sitt bästa för att böja hustruns och den yngre systerns styfwa sinnen, men hade ej förmått något. Han war för sjuk för att tillräckligt tydligt kunna klargöra sin wilja och dog så odöpt. — Medan fru Tai, sedan hon genom en stor öfwerswämning förlorat all sin egendom och med knapp nöd räddat sitt lif, så småningom blef en allwarlig och ifrig kristen, fick den stackars unga flickan efter faderns död föra ett mödosamt lif och widkännas mycken sorg och hjärtenöd. Hennes egna tilläto henne ej mera att besöka hwarken skolan eller gudstjänsterna. I hemmet afstängdes hon alldeles från den yttre wärlden och förbjöds att besöka missionsstationen. Hennes styfmoder (hennes egen mor hade nämligen dött, när hon war 9 månader gammal) brände hennes bibel och andra kristliga böcker, för att hon skulle glömma den nya läran, som fört henne alldeles wilse. Genom fru Tais förmedling fick hon dock snart nya böcker, och hwar gång hon wisste att gudstjänst eller andaktsstund hölls på missionsstationen drog hon sig tillbaka till sitt rum för att i ensamheten läsa Guds ord och bedja, och hennes Frälsare styrkte henne så, att hon förmådde blifwa honom trogen. När fru Tai besökte hennes hem, förstod hon alltid att ställa det så, att de en stund fingo wara på tumanhand för att hon finge tillfälle att få förklaring på det hon ej förstått wid läsningen af bibeln. Fru Tai redogjorde äfwen för de predikningar hon åhört i kyrkan och bad med henne. Härigenom stärktes den unga flickans tro och wetande och dessa skänkte henne ny kraft att härda ut i kampen mot hennes hedniska egna och att bära längtan efter de gemensamma gudstjänsterna. Hon kom t. o. m. så långt att hon utwerkade tillstånd för sin lilla syster att besöka missionsstationens flickskola. Den lilla förde ibland sin yngsta syster med sig till den kristna barnträdgården och snart war hon en daglig gäst där. Hennes bror, som efter faderns död begynt latas och uteblifwit från gosskolan, därför att man gjort honom uppmärksam på, att han regelbundet måste komma till skolan och ej finge i dagatal emellanåt slå dank på gatorna, förwandlades snart under systerns inflytande till en stadig yngling, som flitigt besökte stadsskolan.

Innan Y-pin fick sin innerligaste önskan uppfylld, nämligen att genom dopet upptagas till Jesu eget barn, måste hon genomgå en tid af stor swaghet och kroppsligt lidande. I september detta år insjuknade hon mycket swårt. Hon hade redan i åratal warit swag till hälsan och ofta fått utstå swåra plågor, utan att egentligen lida af någon bestämd sjukdom. Hennes mor hade dött i lungsot och man fruktade i åratal, att dottern inom sig skulle bära frön till samma sjukdom.

I en månads tid hade hennes fötter redan warit förlamade af slag och kroppens alla funktioner förslappade, men ändock hade hon hwarje dag bestyrt om att syskonen sändes till missionsstationen. Hennes bön dag och natt war att missionsföreståndaren skulle komma hem.

Denne hade nämligen först warit i Tzeli för att inspektera byggnadsarbetena där och sedan rest med sin familj till Honkong, för att där uppköpa byggnadstillbehör. När Meedars återwände från sin tre weckor långa färd, fick fru Meedar genast bud att komma till den sjuka. Det war en sorglig syn, som här mötte henne, om man endast såg på den bräckliga, af sjukdom nedbrutna kroppshyddan. Den sjukas första ord woro dock: "Förbarma er öfwer mig och hjälp mig, att jag må blifwa döpt och min själ så frälsas!" Redan samma dag döptes hon också i Jesu namn. Lugn och lycklig härigenom war hon nu färdig att äfwen mottaga lekamlig hjälp. Fru Meedar försökte att så mycket som möjligt lindra hennes plågor och skref om henne till doktor Logan i Changteh. Snart anlände äfwen medicin, som stillade plågorna. Hoppet om

Y-pins likfärd.

hennes tillfrisknande waknade åter till lif. I glädjen där öfwer gingo hennes egna så långt, att de lofwade, att hon, när hon tillfrisknade, skulle få flytta till missionsstationen för att inhämta mera kunskap och så förbereda sig att en gång deltaga i arbetet för Herrens sak. Några dagar trodde hon t. o. m. själf att hon skulle tillfriskna, men då hon märkte att krafterna blott aftogo och plågorna ökades stundom till det outhärdliga, koncentrerade sig alla hennes tankar kring önskan att snart få komma hem. Innerligt längtade hon efter den dag, då hennes Herre skulle kalla henne, men hon måste ännu utstå mycket innan den dagen kom. Med sina egna talade hon blott om sina nödwändigaste behof, men när fru Meedar eller fru Tai kommo för att hälsa på henne, då hade hon så mycket att fråga och berätta om. Hennes tankar rörde sig blott kring himmelska ting, och stilla och tåligt orkade hon åter uthärda plågorna, när hon ur Guds ord och bönen hämtat ny kraft.

Tidigt en morgon kallades fru Meedar och fru Tai åter till den sjuka, ty slutet syntes wara nära. Fru Tai, som först anlände, fann henne medwetslös som om döden redan inträdt. Hon föll på sina knän och bad att Gud i sin barmhärtighet skulle låta själen ännu så länge stanna i sitt jordiska omhölje, att den döende kunne uttala något ewighetsord till stadfästelse för sin tro och andra till ett sant wittnesbörd. Fastän den sjuka ej på en lång stund orkat få ett ord öfwer sina läppar, sade hon nu med klar och tydlig stämma: „Jag ser glädjens och salighetens himmel. Jesus gaf åt mig en hwit dräkt för att jag skulle få wara hos honom. Ingen får gråta eller sörja, ty att winna en sådan salighet är en stor glädje." När fru Meedar anlände, blef den sjuka åter medwetslös och fick ett mycket swårt krampanfall. Snart lugnade hon sig dock åter och när fru Meedar bedt med henne sade hon om en stund lugnt och klart några sista önskningsmål beträffande begrafningen. Hon bad ännu en gång, att ingen skulle gråta, utan att hennes begrafning skulle firas på samma sätt som julen i missionskyrkan, hwarwid mycket skulle talas om Jesus, mycket sjungas och många ljus tändas. Följande morgon war hon ännu wid fullt medwetande, om ock mycket swag ända till kl. 8 f. m., då hon slutligen fick lugnt slumra in i den sista sömnen. Huru litet hon i själfwa werket tänkte på sig själf och huru mycket däremot på andra framgår äfwen af hennes sista ord. Hon kände wid 6-tiden att slutet nalkades och sade då: „Skynda er nu och hämta fru Meedar!" Därwid kom hon emellertid att se ut genom fönstret och då hon märkte, att det hällregnade, sade hon åt den gamla kwinnan, som skötte henne: „Nej, nej, spring fort, och säg åt tjänaren att ej hämta fru Meedar hit, ty hon är swårt förkyld och det regnar så. Hon får ej alls stiga upp ur sängen. Om dina fötter bli wåta, så tag mina kängor—men skynda dig!" Dessa woro hennes sista ord. När fru Meedar dock kallades dit kl. 8, hade hon just för alltid slutit sina ögon.

Wid tiotiden kommo flera kristna tillstädes och snart hölls den första kristna predikan i detta strängt hedniska hem. Den lilla swaga lågan hade blifwit en klart brinnande eld. Gifwe Gud, att ej den mera slocknade utan wärmde och lyste kalla, hårda hjärtan. — Enligt kinesisk sed skulle denna dag ha bort firas med en glad fest, ty det war dagen före Y-pins 21:sta födelsedag. Hon firade nu denna fest hos sin Frälsare. Hwarje afton inbjödos numera de kristna att hålla en andaktsstund och hwarje afton war gästrummet fylldt med människor, ty äfwen hedningar infunno sig, om ock helt naturligt ofta blott af nyfikenhet. De manliga kärnfulla ord, som här talades, gjorde åtminstone mänskligt att se ett djupt intryck på många af de närwarande. Den unga flickans egna woro djupt rörda öfwer hwad de sett och hört genom den kära döda och af de allwarsord, som talats till dem. Endast Gud wet dock om tåresådden kommer att wäxa och bära frukter. Af stor betydelse är dock redan den omständigheten, att modern gifwit sin äldsta son löfte att inskrifwa sig som elew af läran och deltaga i gudstjänsterna wid missionsstationen.

Den evangeliska missionen i Kina i dess grunddrag.

(För missionsstudiekretsar af S. C.)

5. Morgongryning på Kinas sydkust.

Samtidigt som Taiping-upproret likt ett nattligt oväder drog öfver Kina begynte det redan dagas i enskilda medlemmars af detta folk hjärtan. Härom skola vi denna gång söka teckna några drag.

Basel-missionen begynner sitt arbete.

Basel Missionssällskapet var en af de missioner, som till följd af Gützlaffs väckelserop upptog arbetet i Kina. Dess första missionärer, Lechler och svensken Hamberg, som vi redan lärt känna till namnet, anlände 1846 till Hongkong, där Gützlaff var dem behjälplig med att sätta arbetet i gång. I denna stad verkade de sedan såväl som i närliggande städer och byar i provinsen Kuangtung på Kinas sydkust.

Varnade af de misstag Gützlaff gjort sökte dessa män nu gifva dem, som kommo inom området för deras verksamhet, en så omsorgsfull undervisning som möjligt och döpte ingen, hos hvilken de ej voro fullt öfvertygade om att en sinnesändring ägt rum. Härigenom åstadkoms visserligen ej till det yttre synnerligen lysande resultat, men de som ernåddes visade sig vara verkliga. Herren bekände sig till deras arbete, utfördt i trohet och tålamod, och glädjen var stor, när de 1851 fingo i Hongkong fira Herrens nattvard tillsamman med tjuguåtta infödda kristna. Församlingen räknade då sextio medlemmar.

Väckelsen i Lilong.

Snart förmärktes verkningarna af deras arbete i trakten rundtomkring. Byn Lilong ligger på ett litet afstånd från kusten. En af innevånarna i denna by, Kong Jin, hade på ett besök i Hongkong blifvit omvänd. Han återvände till sin hemort och stående midt i byn, under ett stort träd, med en packe böcker i handen, vittnade han öppet, att han trodde på Jesus och att han genom denna tro fått frid till sin själ. Han försökte öfvertyga sina grannar om att de voro på fördärfvets väg och uppmanade äfven dem att taga sin tillflykt till Jesus. Men hans tal tycktes ej göra något intryck på dem. Därefter försökte han vinna medlemmarna af sin familj för Herren, men blef endast föremål för hat och förakt. Han försökte nu tala enskildt med sin broder påminnande honom om, huru kära de alltid varit för hvarann, och frågade honom, om han trodde att han genom sina öfvertalningar ville

denne annat än väl. Brodern begynte nu närmare tänka på saken; en annan släkting gjorde likaledes, och till slut begåfvo de sig till Hongkong för att erhålla undervisning samt dopet.

Snart kommo äfven andra från Lilong i samma syfte, och hos dem förmärktes ett glädjande allvar samt ett oförskräckt mod att bekänna sin tro. År 1852 besökte Hamberg af denna anledning Lilong tvänne gånger. Byns äldste, som voro hedningar, erkände för honom öppet, att hvad de sett af kristendomen öfvertygat dem om evangelii kraft samt om att de själfva lefde i mörker. Sådan uppriktighet och ödmjukhet hade han sällan påträffat i Kina.

Församlingen växte så, att antalet medlemmar år 1854, året för Hambergs död, utgjorde 87.

Samma år öppnades i Lilong en skola och uppförandet af ett eget hus påbegyntes, som sedermera inrymde kapell, skolrum samt boningsrum för missionären när han besökte orten. Byggnadstomten förärades af församlingsmedlemmar, hvilka äfven deltogo i kostnaderna för husets uppförande.

En fars och sons omvändelse.

Vi vilja låta missionär Lechler berätta om en mans och hans gamle fars omvändelse:

»Tshin Sipak hade en son, vidpass 30 år gammal, som hette Afuk, och som redan under flera års tid besökt gudstjänsten. När fadern kom underfund härmed, förbjöd han honom strängt att öfvergå till kristendomen. Det var nämligen för den gamle någonting fasansfullt i tanken att någon af hans familj skulle ansluta sig till utlänningarnas trossamfund. Han fruktade på samma gång att sonen, om han blefve kristen, skulle uraktlåta att frambära de sedvanliga dödsoffren efter faderns frånfälle, hvarigenom dennes själ komme att få lida. Trots faderns stränga förbud drogs sonen likväl allt mera till den nya läran. Fadern grälade och hotade, en gång ställde han sig t. o. m. med knifven i hand i sonens väg och hotade att döda honom, om han ej gåfve med sig. Afuk stod dock fast och blef slutligen döpt af Hamberg. Emellertid hade fadern kommit underfund med att sonen, om han än vägrade att lyda honom i detta, likväl eljes var sin fader lydig och lefde oförvitligt. Denna omständighet väckte hans eftertanke, och en gång frågade han sonen, hvad det var som med sådan makt drog denne bort ifrån fädrens bruk till barbarernas religion. Sonen teg, han fruktade att hans svar endast skulle uppreta fadern. Tshin Sipak lofvade emellertid att förhålla sig lugn och fordrade att få svar på sin fråga. Sonen sökte då att på ett öfvertygande sätt visa fadern

att afgudadyrkan ej är Guds tjänst utan onda andars tjänst, samt att tillbedjandet af förfädrens andar ej gagnar den tillbedde mera än den tillbedjande. Han fortsatte med att tala om Jesu frälsande nåd och slutade med att säga att vi böra mera lyda Gud än människor. Den gamle blef rörd och kunde ej blifva fri de tankar, hvilka sonens tal hos honom väckt. Äfven han begynte deltaga i de kristnas gudstjänst och så fick jag döpa äfven honom.»

En pröfvotid

för de unga kristna församlingarna var den tid, då England och Kina förde krig med hvarandra, åren 1856—60. Missionärerna voro tvungna att stanna i Honkong och kunde endast sällan som hastigast besöka sina församlingar. Sålunda måste dessa en längre tid bli lemnade åt sig själfva. De kände särskildt denna tid trycket af sin hedniska omgifning; kriget eggade ju folket att resa sig upp mot allt »utländskt». Dessa unga församlingar bestodo dock i allmänhet rätt väl sitt prof och blefvo blott mera befästa genom att de någon tid fingo stå på egna fötter.

Med känslor midt emellan hopp och fruktan nalkades missionären efter krigets slut det lilla kapellet i Lilong. Han observerades snart af de i närheten boende kristna, hvilka jublande skyndade emot honom och hälsade honom välkommen. Rörande var mötet mellan honom och den gamle Tshin Sipak som jämte de andra kom, stödjande sig på sina kryckor, och med glädjetårar i ögonen, tryckte missionärens hand och ropade:» min herde (eller min pastor) kom, min herde kom.»

Missionären bosatte sig nu i Lilong och denna plats har därefter varit centrum för Basel Missionssällskapets verksamhet.

Herren förlänade missionär Lechler en sällsynt lång och fruktbringande arbetsdag. Han dog så sent som 1908 och hade då fått se antalet kinesiska kristna, som befunno sig i hans Sällskaps vård, stiga till 10,000.

Modiga vittnen.

Flera andra missionssällskap fingo äfven denna tid bevittna daggryningen i Kina. Därom ännu ett par exempel.

Den reformerta kyrkan i *Amerika* har sin verksamhet i Amoi och dess närhet, i provinsen Fukien. Här uppstod en andlig väckelse. Detta uppeggade hedningarna, och mandarinerna förbjödo allt umgänge med utlänningarna, den kristna trons bekännande samt butikernas stängande på söndagen; bröt någon emot det sistnämnda, var hans varulager prisgifvet till plundring.

I förlitande på Gud bröto de kristna likväl emot dessa förordningar. Det berättas sålunda om en tyghandlande följande: Han hade jämte hustru och barn öfvergått till kristendomen. Hans butik var stängd på söndagen och då kommo soldater och frågade honom, om han var kristen. »Jag är det», svarade han, »och både ni, mandarinen och själfva kejsaren borde äfven bli det, ty Kristus är vår Herre». Soldaterna sade nu att de skulle föra honom inför mandarinen.» Det gläder mig, ty då får jag äfven för honom förkunna evangelium.» Soldaterna tvekade och frågade efter hans son. »Här äro mina söner och döttrar, låt oss taga dem med, de veta äfven något om kristendomen; de frukta ej heller att bekänna sin tro.» Detta mod gjorde soldaterna förlägna, de lemnade dem i fred, men beredde sig att bortföra varorna. När de nu ämnade hvar och en ta sin del, drog mannen blott ner mera från hyllorna sägande: »Här är min egendom, tag blott, jag har bättre egodelar i himlen.» Soldaterna blygdes och sökte nu så fort som möjligt komma bort från hela gården.

I samma provins arbetar äfven *Engelska kyrkans missionssällskap*. Hedningarna gåfvo en gång en af dess kateketer 2,000 slag af bambuspö. Efter att ha något kvicknat vid, sade han till missionären: »Lärare, Jesus är hos mig. Han vill kanske taga mig hem till himlen och jag går gärna. Men blir jag vid lif, så låter ni mig ju återvända till staden.»

Genom dylika vittnen gör kristendomen framsteg bland folket. Just i provinsen Fukien, som, räknadt söder ifrån, är den andra af Kinas kustprovinser, har kristendomen hittills vunnit sina största segrar.

Hvad vi denna gång lärt kan sammanfattas i följande:

I de sydliga kustprovinserna synes morgonen gry, emedan

hedningar omvändas,

församlingar bildas,

de omvända visa ifver i att bekänna sin tro samt uthållighet i pröfningar och förföljelser.

Från missionsfälten.

Den rätta stunden inne för Malaysia.

Af Chas. E. G. Tisdall.

Intet muhammedanskt område torde för närvarande erbjuda ett så godt tillfälle för kristendomens utbredande bland muhammedanerna som Malaysia och ändock har från kristet håll för intet folk gjorts så litet som för

invånarna här. Härmed är dock ej sagdt, att missionarbete ej bedrifves på Malaysia. Tvärtom arbeta här betydande missioner, såsom den Rhenska missionen på norra Sumatra och nordöstra Borneo; den amerikanska Metodist-Episkopala missionen med den ofantliga Anglo-chinesiska skolan för gossar och flickor i Singapore, Malacca, Penang, Ipoh och många filialer på Java, Sumatra, Borneo och andra öar inom denna övärld; Sällskapet för bibelspridning på Sunda öarna och Borneo. Brödra församlingens mission, den Engelsk-prestbyterianska missionen och adventisterna.

»Då man har allt detta» kunde möjligen en utomstående säga, »så behöfs det verkligen ej mera, men förhållandet är det, att alla dessa missioner, med undantag af sällskapet för bibelspridning och läkaremission bland de malayiska kvinnorna på Malacca, uteslutande arbeta bland kineserna, indianerna, battakerna och dyakerna och lämna malayerna åt sitt öde. Den arabiska missionen försökte i åratal med några få hängifna arbetare, hvilkas antal kunde uppräcknas på den ena handens fingrar, och trots svårigheterna med landets invecklade språk, vinna fotfäste bland ett ofördragsamt, fanatiskt folk, som grundligt kände sin egen religion och därtill kände alla de talrika bevisen mot kristendomen på sina fem fingrar. Men denna lilla skara af trogna kristna, som i åratal arbetade i upphyrda lokaler, utan kyrkor, utan hospital eller egna skolor, har nu efter tjugufem år en betydande mission med många arbetare och stora byggnader, så som kyrkor, sjukhus och skolor. Hvad har icke Gud gjort!» Men medan vi tacka Honom för Hans stora verk där, hvarför inte samtidigt bedja Honom, att samma verk måtte blifva utfördt bland malayerna. Finnes det ej nu mera lika sinnade män och kvinnor hvilka vore redo att träda fram och verka för missionen bland malayerna, det som Samuel Zwemer och hans medhjälpare genom Guds kraft hafva åstadkommit i Arabien.

På halfön Malaya ensam finnes mer än 1,000,000 malayer, bland hvilka det icke finnes en enda kristen missionär med undantag af två eller tre kvinnliga missionärer vid Malacca läkaremission och det Brittiska och utländska bibelsällskapets kolportörer.

Om vi kasta en blick på förhållandena på Borneo så finna vi, att med undantag af den Rhenska missionen i söder, inte en enda kristen missionär arbetar bland malayerna. Öarna i Riansundet och nästan hela den stora ön Sumatra äro i samma försummade läge. År efter år förrinna och ännu har ingen kristen missionär utsändts till dessa millioner för hvilka ju Kristus dock dött.

Nu är den rätta stunden inne, ty malayerna veta ännu föga, ja knappast något om muhammedanismen och äro därför hvarken fanatiska eller ofördragsamma. De äro färdiga att lyssna till evangelii budskap och kunde genom en verksam mission vinnas för Kristus inom några få år. Detta sakförhållande kommer ej att vara länge, utan deras omvändelse kommer snart att utgöra ett lika svårlöst problem som muhammedanernas omvändelse i allmänhet. Hvad åstadkommer denna förändring? En orsak utgöra de 11,000 pilgrimer som årligen från denna del af världen vallfärda till Mekka och hvilka återvända som missionärer för pan-Islamismen och ingifva alla dem de möta fördomar mot allt kristet. Malayiska tidningar trycka vecka efter vecka ur de egyptiska tidningarna öfversättningar af artiklar, hvilka äro skrifna i afsikt att väcka den nationella oviljan mot allt kristet och samtidigt allt engelskt. Hatet mot allt icke muhammedanskt ingjutes så småningom hos malayerna såsom varande en muhammedansk dygd och efter några år skola de ej mera vara så mottagliga som i år.

Från Indien börja äfven bildade män att inflytta till Malayen, män, hvilka äga förmåga att undervisa i och predika Muhammeds läror och hvilka äro alldeles olika de okunniga arabiska prästerna, af hvilka malayerna tidigare erhållit sin undervisning. Alldeles nyligen träffade jag en indisk ingeniör, hvilken begifvit sig till halfön Malagas ostkust för att där vidtaga med något arbete och hvilken kommer att åstadkomma mycken skada i de trakter, där ännu ingen kristen missionär verkar bland kineserna, indianerna och malayerna. Huru kommer det sig, att en muhammedan, som arbetar för sitt uppehälle antingen som affärs- eller ämbetsman, samtidigt är en nitisk missionär, då däremot europeen under samma förhållanden ofta mera skadar än gagnar Kristi sak?

En amerikansk metodist som förestår en missionsskola i Medan på Sumatra skrifver: »Inom detta vidsträckta område finnas talrika skaror, hvilka aldrig hört någonting om Kristus, men hvilka snabbt lära sig känna Muhammeds religion. Om detta fortgår, kommer muhammedanismen att snart blifva den härskande religionen på Sumatra. Nu försiggår en täflan mellan korset och halfmånen och den, som först når folkets öron och hjärta, skall blifva den härskande religionen. Hvad vilja de kristna kyrkorna i hemlandet göra för denna sak?»

Men kunna malayerna omvändas till kristendomen? Låt mig citera följande ur en kvinnlig missionärs bref: »År 1906 funnos i Japan 18,000 omvända muhammedaner och detta antal ökas år-

ligen med 3 à 400. På Sumatra åter finnas 6,500 omvända muhammedaner, och 1,150 katekumener, hvilka undervisas i och för erhållande af dopet och detta trots att missionsarbetet här hufvudsakligast bedrifvits bland Batakstammarna, hvilka ej ännu vunnits för muhammedanismen.

Ett tydligt bevis på huru färdigt detta folk är att mottaga kristen undervisning gifver det ökade antal biblar, hvilka genom det brittiska och utländska bibelsällskapet försäljas bland de muhammedanska malayerna.

År	*1911*	*1912*	*1913*	språk
Ex.	10,709	13,500	17.230	arab.
	10,011	11,223	15,930	malay.
	14,155	26,499	40,947	javan.

Under cirka tjugufem års tid hafva dessa kolportörer, hvilka äro de enda kristna, som många tusen malayer någonsin sett, sått en god säd i dessa trakter. Missionärer borde nu utsändas för att vattna sådden och bärga in skörden.

Finnes det inga förvaltare af Guds ägodelar, som vore villiga att nu genast understöda en mission bland malayerna? Detta är ett utmärkt tillfälle, hvilket tyvärr inom kort kommer att glida en ur händerna.

The Missionary Review of the World.

Bibelns spridning i missionsländerna.

I Asiens stora kulturländer har spridningen af d. Heliga Skrift år för år märkbart ökats. På flera af missionsfälten i dessa länder har åtgången af biblar varit större än någonsin förr. För tre bibelsällskap i *Japan* var försäljningssumman år 1914 59 proc. större än det föregående årets och den senare åter 43 proc. större än försäljningssumman 1912. Härjämte bör nämnas, att Japans Kristliga Litteratursällskap senaste år i januari tillkännagaf att det år 1914 — dess andra verksamhetsår — i tryck utgifvit öfver 8 miljoner sidor kristlig litteratur, eller inalles 21 olika böcker i 1000—26000 ex. stora upplagor. — Från *Korea*, som under den senaste tiden varit ett af de mest blomstrande missionsfälten, meddela bibelsällskapen, att summan af genom dem försålda böcker år 1912 utgjorde 88,214 ex, år 1913 redan 176,880 ex., och år 1914 hade den stigit till 458,694 ex. — I *Kina* utgjorde antalet försålda biblar under det redovisningsår, som afslutades d. 31 mars 1915, 6,211,000 ex., d. v. s. ett större antal än någonsin förr. Dessutom öfversattes hela Bibeln till en ny kinesisk dialekt och Nya Testamentet till en annan. — I *Indien* har hela Bibeln öfversatts till 2 nya språk och evangelierna ha utkommit på tre hittils icke begagnade dia-

lekter. I Indien har försålts ett större antal biblar än under de föregående åren tillsamman; genom tvänne bibelsällskaps försorg har summan ex. stigit till 1,257,164 ex. — I *Turkiet* har nästan allt kristligt missionsarbete afstannat till följd af kriget, men spridningen af d. Heliga Skrift har kunnat fortgå, ty Brittiska och Utländska Bibelsällskapets hus i Konstantinopel har tillåtits stå öppet och sällskapets bokspridare ha fått fortsätta sin verksamhet.

Negermissionärer.

I provinsen Mongalla, i Öfre Egypten, håller muhammedanismen på att gripa omkring sig. Engelska kyrkans missionssällskap har arbetat där i 10 år, men ingen af traktens innevånare har ännu blifvit omvänd till kristendomen. En af de där arbetande missionärerna vände sig därför till den unga negerförsamlingen i Uganda med förfrågan, om ej inom den funnes män, som vore villiga att komma för att predika för befolkningen i denna hedniska trakt. Till en början anmälde sig härtill en lärare samt tvänne unga män, som ännu ej afslutat sin skolgång. Församlingarnas i Uganda kyrkomöte pågick som bäst och när dess medlemmar voro samlade för att fira Herrens nattvard riktade biskopen till de närvarande infödda prästerna och lekmännen frågan, om ej någon af dem ville begynna detta nya missionsföretag. En af de äldsta prästerna Josuwa Kiwavu var den förste, som erbjöd sig. Denne man hade redan förut lämnat sitt hem för att som banbrytare draga bort till ett hedniskt område. Hans exempel var därför så mycket mer egnadt att inspirera andra. Någon stund därefter erbjödo sig tre andra präster samt två lekmän att fara. Två af de sistnämnda valdes därefter att tillsamman med Kiwavu och den engelske missionären resa till Mongalla.

Den unga församlingen i Uganda, som ej ännu fyllt 40 år, sände således missionärer till ett annat hednaland, där den brännande frågan för dagen lyder: — hvem skall vinna, Muhammed eller Kristus?

Norska missionen i Hunan.

Norska missionssällskapets årsberättelse för år 1914, som utkommit först mot slutet af senaste år, uppvisar hvilka stora framsteg detta systersällskap gjort. De döptas antal har under årets lopp varit: i Z u l u l a n d e t (Syd-Afrika) 974, på M a d a g a s k a r 5,555 och i K i n a (Hunan, söder om vårt missionsfält) 441. Hela antalet kristna utgjorde i Zululandet 6,376, på Madagaskar 82,162 och i Kina 1,857.

Årsinkomsterna hade stigit till 991,340 kr. hvilket är det högsta belopp, som hitintills uppnåtts.

Utgifterna hade varit 54,162 kr. mindre än inkomsterna. Ungefär 102,000 kr. hade användts för predikoverksamheten inom landet, som för öfrigt ordnades af bestyrelsen i 11 missionskretsar. Dessa hade äfven emottagit och redovisat ifrån filialföreningar och syföreningar influtna medel.

De norska missionsvännerna tyckas öfverhufvudtaget gifva sina gåfvor under lifstiden, ty testamenten förekommo jämförelsevis litet.

Måtte Norges exempel, det land, som i anseende till sin folkmängd, offrar flerfaldiga gånger mera för missionen än Finland, mana äfven oss till större offervillighet.

En mot de kristna ondsint tjänsteman.

I provinsen Hupe ligger distriktet Shisou, hvilket gränsar till vårt missions område Lidsou. Shisou erhöll en ny tjänsteman, hvilken var mycket ifrig i sitt arbete. Man visste om honom, att han var Konfutses anhängare och var fientligt sinnad gentemot de kristna. Det har varit oroligt i trakten dels emedan röfvaredåd utöfvats dels på grund af den dåliga årsskörden ooh slutligen därför, at rykten varit i omlopp att en främmande makt stode i begrepp att förstora Kinas autonomi.

Det vidskepliga folket vältrar allt ännu skulden för sina olyckor på missionärerna d. v. s. utlänningarna och deras religion.

I Shisou fanns det en kristen handlande, som oförskräckt talade om de olika kritiserade spörsmålen. Tjänstemannen vredgades öfver denna kristna handlande. En gång kallade han denne till sig och uppbragt ställde han till honom följande fråga: »Hvad gör Du för din utkomst?» »Jag idkar handel i liten skala, ers excellens», blef svaret. »Ingalunda», sade tjänstemannen. »Du har ju ätit utläningarnas religion», tillade han skrikande: »knäböj framför mig, så skall jag utdrifva denna religion ur ditt hufvud». Snart behärskade han sig dock och blef lugn. Beklagligt nog finnes det ännu bland landets tjänstemän dem hvilka smäda och förfölja de kristna. När sådana händelser, som den ofvannämnda blifva kända, verka de afskräckande på de klentrogna. Många fjärmas och blifva affällningar. Och detta är ju ej att undra öfver. Det behöfves ju mycket såväl kunskaper som erfarenhet och trostyrka till att vid sådana tillfällen stå fast. För människan är ju äfven den materiella säkerheten och handlingsfriheten af stor betydelse.

E. Sihvonen.

Kinesiska regeringens nya skolprogram.

omfattar främst 960 elementarskolor, därefter seminarier samt 4 uni-

versitet i städerna Peking, Nanking, Wuchang och Kanton. För att göra det möjligt för eleverna i statens skolor att besöka söndagsskolorna kommer att af söndagen göras en lofdag, hvilket hittills ej varit fallet. Mera än hälften af de hittills varande 340,000 eleverna besöka missionsskolorna.

Muhammedanernas fördelning under olika regeringar.

Enligt en uppsats i »The Church Missionary Review» omfattar den muhammedanska världen 201 milj. personer. Af dessa stå 90,500,000 under engelskt herravälde, 35 milj. under ryskt och franskt och 41,500,000 under något annat lands, hufvudsakligast holländskt herravälde. Af de återstående 34,000,000 är ungefär hälften eller 18,000,000 undersåtar i det Ottomanska Kejsardömet. De allierade (Storbritannien, Frankrike och Ryssland) härska sålunda öfver en betydande majoritet af den muhammedanska världen, 126,000,000.

»The Missionary Review of the World.»

Wårt ekonomiska läge.

På ett glädjande sätt hafwa wänner skyndat till att understödja wårt missionsarbete under dess närwarande trångmål. Så t. ex. hafwa några barn tömt sina sparbössor och gifwit åt missionen allt, hwad de ägt. Afwen de äldre hafwa gifwit rikligt. Talrika understödjande medlemmar hafwa anmält sig. Jämte penningebidragen hafwa wi fått emottaga ofta warma wälönskningar i rörande ordalag. Inalles hafwa bidragen under årets twå första månader ökats med 28,701 mk. öfwer fjolårets motswarande månader.

Men på samma gång wi äro tacksamma af hjärtat mot Gud för att wi sålunda undfått det nödiga, wilja wi likwäl påminna wår wänkrets, att wi ännu icke hunnit ens närmelsewis till det mål wi uppställt för oss, i ty att af de 70,000 mk, hwilka för betäckandet af fjolårets merutgift borde wara insamlade före den 15 Maj, hittills (den 17 Mars) influtit endast 10,000 mk.

Till belysande af inkomsternas beskaffenhet meddela wi nedanstående tabell.

Hednamissionens inkomster i januari och februari:

Testamenten	år 1915 Fmk	12,206: 60.	År 1916 Fmk	5,716: 36
Gåfwor och kollekter	„ „ „	27,872: 62.	„ „ „	57,506: 54

Till betäckande af merutgifter år 1915	år 1915 Fmk.	——: —.	år 1916 Fmk.	4,100: —
För bestämda ändamål	„ „ „	2,080: 10.	„ „ „	507: 94
Donationer med rätt att använda ränta ..	„ „ „	——: —.	„ „ „	3,030: —
Donationer mot lifränta	„ „ „	300: —.	„ „ „	300: —
	År 1915 Fmk	42,459: 32.	År 1916 Fmk	71,160: 84

Inkomsterna således ökats med Fmk. 28,701: 52.

Guds omsorg.

Det föll mig in att besöka Missionssällskapets ekonom, ty jag tänkte han helt wisst kunde berätta ett och annat om huru Herren förr under tider af trångmål hjälpt sina tjänare. Det kunde ju äfwen i de brydsamma tider wi nu upplefwa skänka oss mod. „Ja, nog förtälja ju wåra redowisningsböcker om åtskilliga under", sade ekonomen, „men är icke äfwen det ett under, att wi aldrig sakna dagligt bröd i detta hus, där hwarje dag kostar tusen mark; och dock ha wi inga 'fasta' inkomster. Men några händelser ha alldeles särskildt fastnat i mitt minne." Och nu will jag fröjda äfwen andra med det jag hörde.

Twå unga missionärer wäntade på att bli utsända. Men den klena missionskassan twang direktionen att allwarsamt öfwerwäga om det wore rätt, att utsända dem just då. Man beslöt dock att låta dem resa. Och medan de följdes ned till båten, ankom till expeditionen ca. 18,000 mk.

*

Hednamissionsfonden utwisade en gång ca 10,000 mk. disponibla medel, men i den närmaste framtiden skulle halfårsmedlen, ca. 60,000 mk., afgå till Afrika. Man stod redan i beråd att söka den enda tillflykten i ett lån. Men tron, ehuru den war swag, bjöd ändå till att blicka uppåt bedjande om hjälp. Icke ens denna swaga tro kom på skam. Ty just de dagarna fick expeditionen mottaga wår andel i ett testamente, 62,000 mk. Det kom alldeles owäntadt.

Man wisste nog, att för något år sedan en affärsmans änka i sitt testamente bestämt öfwerblifna medel i boet, det troddes närmare tretusen mark, för missionen. Men testamentet hade föranledt rättegång; och hwem mindes numera hela saken. Dock, Herren bewakade wåra intressen. Affären fortsattes för sterbhusets räkning. Och då saken blifwit slutligt utredd, hade de för Missionssällskapet bestämda öfwerblifna medlen wuxit till ofwannämnda belopp. Åter en orsak till tack och lof!

*

Postförarena mellan Hererolandet och Ambolandet råkade ut för röfware och blefwo fullständigt utplundrade. Litet senare färdades en resande samma wäg, fann på marken ett stort kuwert och förde det till wåra missionärer. Detta kuwert innehöll postens wiktigaste handlingar, hwaribland en waruförteckning, utan hwilken det hade warit swårt att klarera en sändning från Finland ankommet gods. Af den förlorade posten återfans aldrig något annat.

*

„Herrens nådegärningar will jag förkunna, Herrens lof för allt hwad Herren har gjort oss, för det myckna goda, som han har bewisat Israels hus, hwad han har gjort mot dem efter sin barmhärtighet och sin stora nåd." Jes. 63 :7.

S. C.

Tillkännagifvanden.

Finska Missionssällskapets årsfest.

Såsom förut är omnämnt, hålles Finska Missionssällskapets årsfest i Helsingfors d. 27—30 juni, och försiggår årsmötet torsdagen d. 29.

Regeringen har nu beviljat 50 % rabatt i biljettprisen å järnvägarna för dem som ämna sig till Helsingfors såsom deltagare i årsfesten.

Med anledning häraf böra de till årsfesten resande iakttaga följande:

1) Bestämningen om rabatten gäller från och med den 20 juni till 10 juli.

2) Vid inlösandet af biljett bör resans afsikt tillkännagifvas, biljetten förses med stationens stämpel och den resande bör icke vid anländandet till Helsingfors aflämna biljetten åt konduktören, utan behålla den för återresan.

3) Å årsfestens kansli bör festdeltagarena mottaga ett bevis för sitt deltagande i festen och vid återresan uppvisa beviset jämte biljetten åt konduktören.

Finska Missionssällskapets wårförsäljning

skall åter hållas å Missionshuset, Obserwatoriigatan 16, onsdag och torsdag den 3 och 4 nästkommande maj. Wi bedja att wåra missionswänner och gynnare åter wille behålla i minnet detta tillfälle. Äfwen på detta sätt kan göras mycket för att stödja Missionssällskapets werksamhet i en swår tid.

Redovisning
öfver till Finska Missionssällskapet influtna medel.

Förkortningar: M. F. = missionsförening. m. a. medlemsafgift. syf. = syförening. bib. f. = bibelförklaring.

Januari månad:

M. K:e, »gåfva åt Herren» **40 mk.** — Vasa finska miss.-förening g. past. **Björklund 475: 92.** — Hilda Boström, Svinö **2: 50.** — En liten syfören. i Vasa g. past. **Haahti 92 mk.** — Onämnd **15 mk.** — Fr. Mustasaari: syfören. 220: —, koll. 60: 60, g. kkh. **Söderholm 280: 60.** — Tammerfors m.-f. g. herr **J. Cajanus 3,731: 25.** — Uleåborg miss.syf. **508 mk.** — Hoplaks m. f. g. herr **Nuutinen 6: 55.** — 13 sparb. g. miss.-dir. **Tarkkanen 117: 32.** — Fr. Gardner, Mass. g. herr **U. Aronen 42: 88.** — A. Karvonens sp.-b. **6: 15.** — Koll. i tyska kyrkan i Helsingfors **43: 37.** — Karis m.-f. g. kkhskan **N. af Hällström 168: 50.** — Koll. m. m. fr. Fredrikshamn g. past. **Sirenius 303: 13.** — Tammerfors finska m.-fören. barngrupp **500 mk.** — **A. E. Plathan,** Omsk, **50 mk.** — Fr. Lappfjärd: Erl. Skrifvars 5: —, Vikt. Sjuis 2: —, Maria Skogman 2: —, Karl Herlin 2: —, Hilda Värlund 1: —, af insändaren 12: —, g. kkh. **Laurén 24 mk.** — Fr. Nådendal g. prost. **Hellman 275 mk.** — Onämnd **65 mk.** — Fr. H:fors kkh. Kuusistos barn **9: 54.** — Mustasaari m.-f. till frök. Ålanders underhåll g. bygmäst. **Geber 155 mk.** — Onämnd **100 mk.** — Prost. **M. Heikinheimo,** Kemiträsk **100 mk.** — Onämnd **75 mk.** — Prostinnan **Tallqvist,** medl.-afg. **25 mk.** — Lillsoklot syfören. Nykarleby g. prost. **Petrell 50 mk.** — N. M. K. Y. och N. K. Y., understöd g. ing. **v. Weissenberg 1,250 mk.** — Fr. Nykarleby: koll. 1,121: 27, en Israels vän till hednam. 21: —, ur sp.-b. 246: 51, fr. Jakobstad: koll. 417: 61, behålln. af serv. 10: —, ur sp.-b. 47: 23, syf. i Skutnäs o. Jakobstad 50: —, fr Gamlakarleby: koll. 383: — g. **K. A. W. 2,296: 62.** — Fr. Nykarleby: koll. 21: 30, fr. Pedersöre 7: 47, koll. fr. Gamlakarleby landsförsaml. 9: 30, i bönehuset 19: —, onämnd 5: —, E. Strand 20: —, koll. i bönehuset 10: —, i Korplax by 3: 10, g. pred. **Jern 95: 17.** — **A. W. Henriksson,** H:fors **100 mk.** — Fr. Hangö: koll. i kyrkan 30: 40, i Täcktom skola 11: —, af en enskild 30: —, g. kkh. **Storgårds 71: 40.** — Viborg m.-f. **1,078: 71.** — E. K. g. past. **Haahti 20 mk.** — Fru **Emilia Henriksson 100 mk.** — Fr. Vårdö: onämnd 100: —, ur sp.-b. 9: —, g. kkh. **Fleege 109 mk.** — Herr **I. Birkwaldt,** Petrograd 3 rbl. = **6: 48.** — **Olga Ekestam,** Andersböle **6: 25.** — Fr. Replot, Björkö m.-f.: medl. afg. 60: —, syfören. 50: —, g. **Jakob Doktar 110 mk.** Sibbo norra m.-f.: ur sp.-b. 116: 97, koll. i Borgby 13: 25, fyllnad —: 28, s:ma **130:50.** — Vasa sv. m. f.: gåfva 100: —, d:o 5: —, till Ida Ålanders underhåll, m. afg. 78 mk., g byggmäst. **Geber 183 mk.** — Math. Holmbergs sp. b: 3: 27, tillägg 1: 73, g. past. **Kuhlmnn 5 mk.** — Onämnd, Letala **10 mk.** — Onämnd g. miss. dir. **Tarkkanen 400 mk.** — **Sofia Tarasoff,** Ryssland **12 mk.** — Koll. å Brändö, Åland g. past. **Kärki 9: 23.** —

(Forts.)

☛ Missionssällskapets expedition, Observatoriigatan N:o 18, är öppen alla hvardagar från kl. 9 f. m. till kl. 6 e. m. Telefon 11 87.

Redaktion: S. Sirenius (ansvarig) och B. Serenius.

Helsingfors 1916, Finska Litteratursällskapets tryckeri.